

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 90/23

Luksemburgā, 2023. gada 6. jūnijā

Tiesas spriedums lietā C-700/21 | O. G. (Attiecībā uz trešās valsts valstspiederīgo izdots Eiropas apcietināšanas orderis)

Iespēja atteikt Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, lai sods tiktu izpildīts dzīvesvietas dalībvalstī, ir jāpiemēro arī trešo valstu valstspiederīgajiem

Tiesu iestādei jāvar izvērtēt, vai trešās valsts valstspiederīgais ir pietiekami integrējies izpildes dalībvalstī un vai tādējādi pastāv likumīga interese, kas pamato to, ka izsniegšanas dalībvalstī uzliktais sods tiktu izpildīts izpildes dalībvalsts teritorijā

2012. gada 13. februārī Brašovas pirmās instances tiesa attiecībā uz Moldovas pilsoni izsniedza Eiropas apcietināšanas orderi (turpmāk tekstā – “EAO”) brīvības atņemšanas soda izpildei. Boloņas apelācijas tiesa ir personas nodošanas pieprasījuma saņēmēja tiesu iestāde, jo šī persona dzīvo Itālijā. Lai gan minētās personas aizstāvība bija pierādījusi tās stabilo integrāciju Itālijā no ģimenes un darba saikņu viedokļa, pieprasījuma saņēmējai tiesu iestādei Itālijā nav tiesību atteikt nodošanu Rumānijai, lai sods tiktu izpildīts Itālijā. Atbilstoši Itālijas likumam, ar kuru tiek transponēts pamatlēmums par EAO ¹, šādas tiesības attiecas vienīgi uz Itālijas pilsoņiem un citu Savienības dalībvalstu pilsoņiem, kuriem ir saiknes ar Itāliju, izslēdzot trešo valstu valstspiederīgos.

Uzskatot, ka šāda atšķirīga attieksme nav pamatota, Boloņas apelācijas tiesa vērsās Itālijas Konstitucionālajā tiesā. Šī tiesa uzskata, ka pirms valsts tiesiskā regulējuma atbilstības Itālijas Konstitūcijai pārbaudes ir jāizvērtē tā atbilstība Savienības tiesībām. Pamatlēmumā par EAO paredzēta iespēja dalībvalstīm piešķirt tiesai tiesības atteikt EAO izpildi, ja pieprasītā persona paliek izpildes dalībvalstī, ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents un šī valsts apņemas izpildīt sodu saskaņā ar tās tiesību aktiem. Tā kā šajā tiesību normā tās piemērošanas joma nav ierobežota vienīgi ar Savienības pilsoņiem, Itālijas Konstitucionālā tiesa šajā jautājumā vērsās Tiesā.

Šodien pasludinātajā spriedumā **Tiesa virspalātas sastāvā atbild, ka Savienības tiesībām ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, ar kuru no minētā EAO fakultatīvas neizpildes pamata piemērošanas pilnīgi un automātiski tiek izslēgts ikviens trešās valsts valstspiederīgais, kas paliek vai uzturas šīs dalībvalsts teritorijā, un izpildes tiesu iestāde nevar novērtēt šā valstspiederīgā saiknes ar minēto dalībvalsti.** Šāds valsts tiesiskais regulējums ir pretrunā **Eiropas Savienības Pamattiesību hartā nostiprinātajam vienlīdzīgas attieksmes principam**, ja tajā ir paredzēta atšķirīga attieksme, pirmkārt, pret tās dalībvalsts valstspiederīgajiem, kura saņēmusi pieprasījumu, un citiem Savienības pilsoņiem un, otrkārt, pret trešo valstu valstspiederīgajiem, neņemot vērā apstākli, ka pēdējiem minētajiem arī var būt pietiekama integrācijas pakāpe šīs dalībvalsts sabiedrībā, kas attaisnotu to, ka tie šajā dalībvalstī izcieš izsniegšanas dalībvalstī piespriesto sodu.

Aplūkotā fakultatīvā neizpildes pamata piemērošana ir atkarīga no divu nosacījumu izpildes. Pirmkārt, **pieprasītā persona paliek izpildes dalībvalstī, ir tās pilsonis vai rezidents.** Otrkārt, **šī valsts apņemas atbilstoši**

¹ Padomes Pamatlēmums 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm – Atsevišķu dalībvalstu paziņojumi par pamatlēmuma pieņemšanu (OV 2002, L 190, 1. lpp.).

savām valsts tiesībām izpildīt sodu, par kuru ir izsniegts EAO. Attiecībā uz pirmo nosacījumu Tiesa ir precizējusi – nekas neliedz dalībvalstij noteikt, ka neizpildes pamata piemērošana trešo valstu valstspiederīgajiem ir pakārtota prasībai, ka šim valstspiederīgajam tajā jāpaliek vai jāuzturas vismaz minimālu nepārtrauktu laikposmu.

Ja izpildes tiesu iestāde konstatē, ka abi nosacījumi ir izpildīti, **tai vēl ir jānovērtē, vai pastāv likumīga interese, kas pamato to, ka izsniegšanas dalībvalstī uzliktais sods tiktu izpildīts izpildes dalībvalsts teritorijā.** Šāds vērtējums ļauj ņemt vērā pamatlēmuma par EAO mērķi, kas ir vairot pieprasītās personas sociālās reintegrācijas iespējas pēc pēdējai minētajai piespriedē sodu izciešanas.

Tātad izpildes tiesu iestādei ir **vispārīgi jāizvērtē visi konkrētie apstākļi, kas raksturo pieprasītās personas situāciju** un kas var norādīt, vai starp šo personu un izpildes dalībvalsti pastāv **saiknes, un līdz ar to soda izpilde pēdējā minētajā dalībvalstī, kurā šī persona paliek vai uzturas, veicinās tās sociālo reintegrāciju.** Šo apstākļu vidū ir ģimenes, valodas, kultūras, sociālās vai ekonomiskās saiknes, kādas trešās valsts valstspiederīgajam ir ar izpildes dalībvalsti, kā arī viņa uzturēšanās šajā dalībvalstī veids, ilgums un apstākļi.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma [teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Palieciet ar mums!

